

Finansdepartementet
Postboks 8008 Dep.
0030 OSLO

Saksbehandler: Amund Rein

Deres ref.: 12/4613 ATV/NZM
Vår ref.: 13/00093-2
Prosjekt:

Trondheim 05.03.2013

FORSLAG OM NYE KRAV TIL ÅRSRAPPORT OG ÅRSREGNSKAP FOR STATLIGE VIRKSOMHETER

Norges geologiske undersøkelse (NGU) viser til Finansdepartementets brev av 19.12.12 og Nærings- og handelsdepartementets (NHD) brev datert 07.02.13 om denne saken. NGU har disse kommentarene til de 20 høringssspørsmålene som er stilt i Finansdepartementets høringsnotat.

1.2. Forslag til nye krav

1. Er det ønskelig å etablere overordnede krav til innhold, struktur og publisering av årsrapporter fra statlige virksomheter?

Ja.

2. Bør det være krav om å publisere tildelingsbrev, årsrapporter og årsregnskap for statlige virksomheter?

For NGU ligger henvisning til tildelingsbrev og årsrapport, inkl. årsregnskap tilgjengelig på offentlig elektronisk postjournal (OEP). NGU har foreløpig ingen planer om direkte tilgang til dokumentene som det er vist til på OEP. Det er aktuelt å gjøre dokumentene nevnt i spørsmål 2 lett tilgjengelig på www.ngu.no.

Noen statlige virksomheter, inkl. NGU, utarbeider to årsrapporter. En årsrapport til fagdepartementet som svar på tildelingsbrevet, og en årsrapport til et bredere publikum. Det kan være betydelig forskjell på de to rapportene. Høringsnotatet burde trolig ha tatt opp aktuelle problemstillinger i den sammenheng.

3. Er det en hensiktsmessig løsning at informasjon som unntas offentlighet tas inn i vedlegg til årsrapporten?

NGU har ingen årsrapportering til NHD som bør unntas offentlighet. Dersom behovet for en slik rapportering eventuelt skulle komme en gang i framtiden, vil det trolig være mest hensiktsmessig å skille rapporteringen i en åpen årsrapport og en årsrapport unntatt fra offentlighet.

4. Bør frist for oversendelse av årsrapport med årsregnskap være 1. mars eller 15. mars?

NHD har i de senere års tildelingsbrev til NGU satt 15. februar som frist. De siste 10 årene er årsrapportene oversendt NHD innenfor tidsrommet 12. til 22. februar. For en institusjon som NGU, hvor det er realistisk å avgi årsrapport innen 15.02., bør fristen ikke være senere enn 1. mars. Et konsentrert arbeid med årsrapport og årsregnskap er mer effektivt enn å forlenge rapporteringsfristen med inntil 1 måned.

For øvrig vil svaret på spørsmål 4 i noen grad henge sammen med andre avsnitt i svaret på spørsmål 2.

1.3. Administrative og økonomiske konsekvenser

5. Hvilken hjelp og veiledning har din virksomhet behov for som følge av de nye kravene til årsrapport og regnskap?

Årsrapport. Det synes å bli relativt små endringer når en sammenligner med NGUs årsrapport til NHD for 2012.

Årsregnskap. NGU har siden 2005 ført et periodisert regnskap som virksomhetsregnskap og supplement til statsregnskapet, og har i lang tid hatt prosjektregnskap med timeføring.
Konklusjon. NGU vil trolig ha lite behov for hjelp og veiledning som følge av de nye kravene til årsrapport og regnskap.

2.1. Nærmere om innhold i årsrapporter

6. *Bør det fastsettes en maksimumsgrense for antall sider for årsrapport (eksklusive vedlegg)?*

NGU har en omsetning på vel 250 mill kr og vel 200 ansatte. De siste årene har NHDs tildelingsbrev til NGU vært på 10-12 sider inkl vedlegg. NGU har de siste 5-6 årene hatt en årsrapport på 25-30 sider, og et om lag tilsvarende antall sider som vedlegg. Da er periodisert regnskap tatt med som vedlegg. Skal denne regnskapsoppstillingen på ca 10 sider inn i selve årsrapporten, slik det legges opp til, bør NGU trolig ha anledning til å avgi en årsrapport på inntil 40 sider eksklusive vedlegg. Det bør neppe fastsettes en maksimumsgrense som skal gjelde alle statlige virksomheter.

7. *Vil forslaget til struktur på årsrapportene gi et mer strategisk styringsgrunnlag for departementet?*

Strategi og strategisk styringsgrunnlag kan være noe utflytende begreper. Trolig vil innhold her ha større betydning enn struktur. Se for øvrig kommentarene til spørsmål 11.

8. *Bør det være anledning til å gjøre unntak fra kravet til inndeling av årsrapporten i punktene I til V for virksomheter som allerede har etablerte og godt innarbeidede årsrapporter?*

Inndelingen av årsrapporten i punktene I til V bør være standard for alle statlige virksomheter som får mesteparten av finansieringen direkte eller indirekte fra statsbudsjettet. Samtidig bør virksomhetene kunne ha betydelig frihet når det gjelder hvilke vedlegg som kan tas med og utformingen av disse.

2.2. Punkt I Leders beretning

9. *Er det naturlig at virksomhetsleders signatur knyttes direkte til punkt I Leders beretning, eller bør signaturen først plasseres etter punktene I-V?*

Dersom det til periodisert regnskap (virksomhetsregnskap) er et krav om en ledelseskommentar underskrevet av adm. direktør blir parallellen at adm. direktør underskriver Leders beretning i årsrapporten. Se for øvrig kommentaren til spørsmål 16.

Leders beretning bør gi en samlet, kortfattet oversikt over institusjonens resultater og økonomi vedkommende år, slik at beretningen i praksis vil være et sammendrag for den som ikke har tid eller anledning til å lese mer.

2.4. Punkt III Årets aktiviteter og resultater

10. *Dagens regelverk forutsetter at årsrapporten skal være i henhold til krav i tildelingsbrevet. I høringsutkastet åpnes det for at virksomheten i tillegg kan ta opp forhold som ikke er nevnt i tildelingsbrevet, men som vurderes som viktige. Er dette en hensiktsmessig utvidelse av innholdet i årsrapporten?*

I all hovedsak bør tildelingsbrevet være slik utformet i hoveddisposisjonen at all aktuell årsrapportering kan tas innenfor denne disposisjonen.

11. *I dag inneholder tildelingsbrev ofte oppdrag og rapporteringspunkter som ikke er av strategisk betydning for virksomheten. I høringsutkastet anbefales det å ta slik rapportering inn i vedlegg. Formålet med dette er å opprettholde det strategiske nivået på rapportering. Er det hensiktsmessig å skille mellom strategisk rapportering og annen rapportering?*

Det kan nok være tilfelle, men en slik oppdeling bør begynne med en tilsvarende oppdeling av tildelingsbrevet, og at det er den oppdelingen som er styrende for etatenes utforming av årsrapporten.

12. *Gir anbefalingene til innhold under pkt III Årets aktiviteter og resultat en rimelig balanse mellom behovet for detaljering og et ønske om begrenset omfang på rapporten?*

Ja. Med de føringer som er omtalt i høringsnotatet er det gitt tilstrekkelig frihet til den enkelte etat når det gjelder utformingen av årsrapporten under pkt III.

2.5 Punkt IV Styring og kontroll i virksomheten

13. Er det andre forhold vedrørende styring og kontroll i virksomheten som bør inngå i den årlige tilstandsrapporteringen i årsrapporten?

De viktigste punktene er tatt med i oppstillingen i høringsnotatet, og skulle det komme andre aktuelle tema vil det være enkelt å innarbeide disse.

2.6 Punkt V Vurdering av framtidssikter

14. Bør vurderingene av framtidssikter også inneholde en konkret vurdering av hvordan virksomhetens nåværende strategiplan vil bli påvirket, selv om dette er virksomhetens og ikke departementets plan?

NGU tok i årsrapporten for 2012 inn et eget punkt på ca 2 sider om framtidssikter. En vurdering av framtidssiktene synes fornuftig i en årsrapport. Strategiplanen bør være såpass omforent mellom etaten og departementet at det er relevant å ha en konkret vurdering av hvordan virksomhetens strategiplan vil bli påvirket av framtidssiktene.

15. I mange deler av staten er det utarbeidet langtidsplaner eller strategier for egen sektor (eksempelvis Nasjonal transportplan - NTP). Hva bør være forholdet mellom punkt V i årsrapporten og slike langtidsplaner?

For NGU er Regjeringens mineralstrategi mest aktuell i denne sammenheng, men NGU har også tilknytning til gjennomføringen av andre strategiske tiltak slik som for eksempel Regjeringens strategi for å redusere radoneksponeringen i Norge. I praksis vil det vel bli en omtale både her og under pkt III Årets aktiviteter og resultater.

2.7. Punkt VI Årsregnskap

16. Er forslaget til innhold i ledelseskommmentarene til årsregnskapet hensiktsmessig?

For NGU kunne det vært aktuelt å se på årsrapporten og årsregnskapet som et mest mulig integrert dokument. Er det slik sett mulig at Leders beretning også kan være tilstrekkelig som ledelseskommmentarer til årsregnskapet? Dersom det er et krav at årsrapport og årsregnskap skal kunne fungere som to selvstendige dokumenter må ledelseskommmentarene utarbeides slik som foreslått i høringsnotatet.

17. Er forslaget til oppstilling av årsregnskapet hensiktsmessig (bevilgningsoppstilling og virksomhetsregnskap)?

NGU bruker periodisert regnskap som et supplement til kontantregnskapet, og resultat- og balanseoppstilling vil være regulert av standarden SRS 1.

Når det gjelder note A (forklaring på samlet tildeling) bør kolonnen årets tildelinger deles i to, Stortingets bevilgning ved årets begynnelse og bevilgninger/endringer i løpet av året.

Se også kommentar til spørsmål 19.

18. Gir oppstillingene relevant informasjon til regnskapsbrukerne (departement og andre brukere)?

Slik spørsmålet er utformet, er det primært departement og andre brukere som bør svare, og ikke den enkelte etat. Se også kommentar til spørsmål 19.

19. Er oppstillingene fleksible nok med hensyn til virksomhetens egenart?

Som nevnt har NGU i lang tid ført prosjektregnskap basert på timeføring. Som basis for styringen av NGU brukes det egenutviklede virksomhetsstyringssystemet ViS som omfatter prosjektforslag, prosjektoppfølgning og –avslutning, inkl budsjett og regnskap på prosjektnivå og aggregert opp til NGU-nivå. For bl.a. å få fram NGUs satsing på ulike områder, inkl eksternfinansieringen, brukes slike data som tilleggsinformasjon i årsrapporten. Det vil bli gjort også i fortsettelsen.

20. Har dere konkrete forslag om forbedringer til:

- Sammenhengen mellom bevilgningsoppstillingen og virksomhetsregnskapet?
- Leservennlighet?
- Omfang (bør noe legges til eller tas ut)?

- *Andre forhold ved oppstillingene?* Det bør for noen nøkkeltall fra det periodiserte regnskapet være aktuelt å ta med tall for en lengre periode enn to år slik at en kan se noen trender.

Her viser vi ellers til kommentarer til spørsmålene 16-19.

Med hilsen

Morten Smelror
Adm. direktør

Per Gunnar Ørndahl
Leder, Ressursstyring

Kopi: Nærings- og handelsdepartementet